

Tárgy: ügyvédi hivatás méltóságának megsértése

BUDAPESTI REGIONÁLIS FEGYELMI BIZOTTSÁG FEGYELMI TANÁCSA

Ügyszám: 2023.F.117/11.

A kijelölés alapján eljáró Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság fegyelmi tanácsa **dr. [...] ügyvéd** ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban 2023. április 5. napján tárgyalás tartása nélkül meghozta az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t :

A fegyelmi tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd nem követett el fegyelmi vétséget, ezért a fegyelmi eljárást **megszünteti.**

Az eljárás során felmerült költséget a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

I n d o k o l á s :

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

A Bejelentő 2022. május 5. napján tett bejelentést a X. Ügyvédi Kamaránál a korábban a X. Regionális Fegyelmi Bizottság eljáró fegyelmi tanácsa előtt ellene indult ügyében [előzményi ügy] eljáró fegyelmi tanács elnöke – a jelen eljárásban az eljárás alá vont ügyvéd – ellen, mert a fegyelmi tanács elnökeként a 2022. március 17-i tárgyalás befejezését követően kezdeményezett beszélgetés során a tanács másik két tagja és a fegyelmi biztos jelenlétében azt mondta a Bejelentőnek, hogy megszarolta a X. Ügyvédi Kamarát, utalva a 2022. február 4-én benyújtott beadványában írtakra.

A Bejelentő az eljárás alá vont ügyvéd kijelentését úgy értelmezte, hogy őt az eljárás alá vont ügyvéd bűncselekmény – zsarolás – elkövetésével vádolta meg, amely kimeríti a hamis vád, vagy legalábbis a rágalmozás, illetve becsületsértés tényállását, ennek okán – állítása szerint – a bejelentésével egyidejűleg feljelentéssel él az illetékes nyomozó hatóságnál.

A bejelentés alapján a X. Ügyvédi Kamara vezető fegyelmi biztosa – tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a X. Regionális Fegyelmi Bizottság tagja – más kamara fegyelmi biztosának kijelölését kérte.

A Magyar Ügyvédi Kamara elnöke az előzetes vizsgálat lefolytatására a Y. Ügyvédi Kamara vezető fegyelmi biztosát jelölte ki.

A kijelölt vezető fegyelmi biztos az előzetes vizsgálatot elrendelte.

Az előzetes vizsgálat során felhívásra az eljárás alá vont ügyvéd észrevételt terjesztett elő, amelyben vitatta a fegyelmi vétség elkövetését. Nyilatkozata szerint a tárgyalás befejezését követően azért kezdeményezett beszélgetést az általa régebb óta ismert Bejelentővel, mert tisztázni akarta a fegyelmi tárgyaláson eljárás alá vont ügyvédként tanúsított vehemens magatartását, valamint a fegyelmi biztossal szemben tanúsított tiszteletlenségét. Azért a tárgyalást követően próbált a Bejelentővel mintegy magánbeszélgetést folytatni, mert nem akarta őt kellemetlen helyzetbe hozni a volt ügyfele, az előzményi ügy bejelentője előtt azzal, hogy a fegyelmi tárgyaláson, a bejelentő jelenlétében figyelmezteti az ott tanúsított viselkedése miatt. Bűncselekmény elkövetésével nem vádolta meg a Bejelentőt, de a helyzet és a szövegkörnyezet alapján a még jelenlévő másik két tanácstagban és a fegyelmi biztossal szemben sem merülhetett fel, hogy a „zsarolás” szó használatával a Bejelentőt bűncselekmény elkövetésével gyanúsította volna meg. Csupán kollegiális beszélgetést folytattak, a zsarolás szó hétköznapi értelemben hangzott el.

Csatolta az előzményi ügyben a Bejelentő által előterjesztett elfogultsági kifogásra tett észrevételét. Ebben is utalt arra, hogy az ominózus 2022. március 17-i fegyelmi tárgyalást követően, majd az azt követő tárgyalást megelőzően a Bejelentő semmilyen kifogást nem terjesztett elő, csupán a marasztaló fegyelmi határozat elleni fellebbezésében hivatkozott erre.

A fegyelmi biztos határozatával az eljárás alá vont ügyvéd ellen fegyelmi eljárást kezdeményezett az Üttv. 107. § a) pontja szerint minősülő, az Etikai Szabályzat 1.1.,13.1., 13.4., 13.5. pontjaiba ütköző fegyelmi vétség miatt. Álláspontja szerint kizárólag annak van jelentősége, hogy az eljárás alá vont ügyvéd részéről elhangzott az a kijelentés, miszerint a „panaszos megszarolta a kamarát”, amely kijelentést a Bejelentő is hallotta.

A X. Regionális Fegyelmi Bizottság elnöke – az iratok visszaérkezését követően – az eljárás alá vont ügyvéd kamarai tisztsége miatt másik regionális fegyelmi bizottság kijelölését kérte. A MÜK Országos Fegyelmi Bizottságának elnöke a fegyelmi eljárás lefolytatására a Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottságot jelölte ki.

Az eljárás alá vont ügyvéd a kijelölő határozat kézhezvételét követően érkezett beadványában észrevételeket terjesztett elő a fegyelmi biztos fegyelmi eljárást kezdeményező határozatában írtakkal kapcsolatban. Álláspontja szerint a kezdeményező határozatban felhívott etikai normákat nem szeghette meg, mert a Bejelentő nem bíróság, vagy más hatóság tagja, a Bejelentővel udvariasan és a tiszteletet megadva beszélgetett, nem a felek közötti vitában vett részt, hanem elfogulatlanul eljár a Bejelentő elleni fegyelmi ügyben.

Az ügy tárgyaláson kívüli elbírálását kezdeményező tanácselnöki intézkedést követő felhívásra a fegyelmi biztos a korábbi álláspontját fenntartotta, nyilatkozata szerint „*kamarai tisztségviselőként is ügyvédek vagyunk*”, ezért „*az eljárás alá vont ügyvéd megvalósította az Üttv. 107. § a) pontjában írt fegyelmi vétséget*”. Amennyiben ezzel a fegyelmi tanács nem értene egyet, akkor a fegyelmi vétséget a 107. § b) pontja alapján kérte megállapítani, mert az eljárás alá vont ügyvéd által sem vitatottan megtett nyilatkozat méltatlan egy fegyelmi tanács elnökéhez. Erre figyelemmel pénzbírság kiszabását indítványozta.

Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi biztosi végindítványra előterjesztett beadványában – korábbi nyilatkozatát fenntartva – vitatta, hogy az Üttv. 107. § a) pontja szerinti fegyelmi vétséget követhetett el, mivel nem ügyvédi tevékenységet gyakorolt a fegyelmi eljárás során. A 107. § b) pontja szerinti magatartás pedig azért nem állapítható meg, mert a tárgyalást követően folytatott beszélgetés során elhangzottak az ügyvédi hivatás tekintélyét nem sértették súlyosan, de nem is veszélyeztették; egyébként sem lehet fegyelmi vétségnek minősíteni az ügyvédek közötti kulturált hangnemben, indulat és hangoskodás nélkül folytatott beszélgetést.

A fegyelmi tanács rövid úton beszerezte a Bejelentő ellen folyamatban volt fegyelmi eljárás (előzményi ügy) iratai közül az elfogultsági kifogásra tett tanácstagi nyilatkozatokat, valamint a fellebbezést elbíráló másodfokú fegyelmi határozatot.

Az előzményi ügyben tanácselnökként eljáró eljárás alá vont ügyvéd a kifogásra tett nyilatkozatában nem érezte magát elfogultnak, arra hivatkozott, hogy a tárgyalás lezárását követően kollegiális beszélgetést folytatott a Bejelentővel, miután az Egyetem Jogi Karán oktat, így korábban a Bejelentő is tanítványa volt, akiről annak idején igen jó benyomása alakult ki. Ezért is lepte meg, hogy az előzményi ügy bejelentője és az eljáró fegyelmi biztos nyilatkozataira meghökkentő vehemenciával és hangvétellel reagált. Ugyanakkor a tárgyaláson nem kívánta a Bejelentőt a vele érdekellentétben, jogvitában álló volt ügyfele előtt figyelmeztetni, mert igyekezett lojális lenni egy kollégával szemben. Előadta továbbá, hogy „nem vádolta meg” a Bejelentőt bűncselekmény elkövetésével, de azt elismerte, hogy a „jól megszarolta a kamarát” kijelentés elhangzott a részéről, amellyel csupán arra utalt, hogy a Bejelentő megfenyegette az ügyében eljáró szerveket azzal, hogy eljárásokat fog kezdeményezni, ha bárki felhasználja az előzményi ügyben becsatolt hanganyagot, és arra akarta felhívni a Bejelentő figyelmét, hogy az ellene folyó eljárásban a választott testület tagjai csak a munkájukat végzik, indokolatlan tehát a Bejelentő ellenséges hozzáállása.

Az előzményi ügyben eljáró fegyelmi tanács tagjai ugyancsak elfogulatlanok tartották magukat. Mindketten hivatkoztak arra, hogy a 2022. március 17-i tárgyalás feszült légkörű volt, elsősorban a Bejelentő és a volt ügyfele közötti viszonyt illetően.

A tárgyalást követően a tanács elnöke, a jelen ügyben eljárás alá vont ügyvéd mintegy magánbeszélgetést kezdeményezett a Bejelentővel, és kifejezetten kollegiálisan jelezte, miszerint nem indokolt nem megfelelő hangnemben reagálni a fegyelmi biztos, vagy bárki más kérdéseire, nyilatkozataira. Megjegyezték azt is, hogy az elfogultsági kifogás előterjesztésére csak a befejező határozat kézhezvételét követően került sor. A X. Regionális Fegyelmi Bizottság elnöke az elfogultsági kifogást a nyilatkozatokra is figyelemmel elutasította.

Az Országos Fegyelmi Bizottság másodfokú fegyelmi tanácsa az elsőfokú fegyelmi határozatot helybenhagyta. A másodfokú határozat tartalmazza a fellebbezésben előterjesztett elfogultsági kifogás tényét, valamint utal a Bejelentő iratsatolására, amely beadványában indítványozta a kifogás tárgyában hozott határozat felülvizsgálatát.

A megállapított tényállás:

A jelen ügy Bejelentője korábban a X. Ügyvédi Kamara tagja volt, kamarai tagsága lemondás folytán megszűnt, 2022. augusztus 31. napjával törlésre került. Az ügyvédi tevékenységével kapcsolatban ellene fegyelmi eljárást folytatott a X. Regionális Fegyelmi Bizottság fegyelmi tanácsa. Az eljáró tanács elnöke az eljárás alá vont ügyvéd volt.

A Bejelentő az előzményi ügyben 2022. február 4-én benyújtott beadványában az alábbiakat írta: *„Az ügyben csatolt, mint jogszerűtlenül rögzített és átadott hangfelvételek, valamint szöveges üzenetek felhasználásához továbbra sem járulok hozzá az ügyben, amennyiben erre sor került a Ptk.-hoz kapcsolódó egyértelmű, ismert bírósági joggyakorlat ellenére, úgy jogi lépéseket teszek az abban közreműködő személyekkel szemben.”*

A 2022. március 17-i fegyelmi tárgyalás befejezését követően, amikor már csak a tanács tagjai, a fegyelmi biztos és a Bejelentő (az előzményi ügyben eljárás alá vont ügyvéd) volt a tárgyalóban, a jelen ügyben eljárás alá vont ügyvéd, mint a fegyelmi tanács elnöke beszélgetésbe kezdett a Bejelentővel. Ennek során megemlítette a fegyelmi biztossal és a korábbi megbízójával, az előzményi ügy bejelentőjével szemben a tárgyaláson tanúsított kifogásolható magatartást, valamint – a Bejelentő 2022. február 4-én benyújtott beadványában írtakra utalással – megjegyezte, hogy a Bejelentő „jól megszarolta a Kamarát”.

A fegyelmi tanács a 2022. április 1. napján hozott határozatában a Bejelentő, mint eljárás alá vont ügyvéd terhére 1 rb. fegyelmi vétség elkövetését állapította meg és 300.000 Ft pénzbírság fegyelmi büntetést szabott ki az átalányköltség megfizetésére kötelezéssel.

A Bejelentő a 2022. március 17-i, tárgyaláson kívül folytatott beszélgetést követően a befejező határozat kézhezvételéig semmilyen bejelentést nem tett, csupán az eljárást befejező marasztaló határozat elleni fellebbezésében terjesztette elő az elfogultsági kifogását, amelyet a X. Regionális Fegyelmi Bizottság elnöke elutasított. A fellebbezési eljárásban a II. fokú fegyelmi tanács az elsőfokú határozatot – az elfogultsági kifogást is tartalmazó – fellebbezés keretei között felülbírálta és az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A jelen ügyben benyújtott bejelentésben említett feljelentés megtételére az ott írtak szerint akkor nem került sor, a Bejelentő a feljelentést csak az ezzel kapcsolatos felhívást követően terjesztette elő, bár az általa csatolt „általános elköszönő űrlap” megjelölésű irat mindössze annyi adatot tartalmaz, miszerint 2023.03.21-én bűncselekménnyel kapcsolatos beadvány űrlap elküldésre került, de sem a feljelentett személye, sem a feljelentés tárgya, sem a címzett hatóság nem állapítható meg. Beadványa szerint hamis vád miatt az X. Rendőrkapitányságon tett feljelentést, de értelemszerűen sem az ügyszámról, sem a feljelentés eredményéről még nincs információja.

A fegyelmi tanács döntése:

A fegyelmi tanács a fegyelmi biztos által előterjesztett **indítványnak nem adott helyt.**

A jelen ügyben mindenekelőtt azt kellett eldönteni, hogy amikor egy köztestületi szerv tagjaként eljáró és köztestületi feladatkörbe tartozó ügyben tevékenységet végző személy eljárása, magatartása képezi a fegyelmi ügy tárgyát, a 107. §-ban meghatározott fegyelmi vétségek közül melyik – az ügyvédi tevékenység során tanúsított, avagy az ügyvédi tevékenységen kívüli magatartással megvalósult – fegyelmi vétség elkövetése merülhet fel.

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.) 107. §-a értelmében fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenysége gyakorlója, ha

- a) az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában, vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi, vagy
- b) ügyvédi tevékenységen kívüli szándékos vagy gondatlan magatartásával az ügyvédi hivatás tekintélyét súlyosan veszélyezteti.

Az tényként rögzíthető, hogy a választott kamarai tisztségviselőként végzett tevékenység nem minősül ügyvédi tevékenységnek, miután a tevékenység típusokat az Üttv. 2. és 3. §-a tételesen felsorolja. Ezek között a köztestületi tisztségviselés, illetve az az alapján végzett tevékenység nem szerepel. Egyértelmű tehát, hogy kizárólag a 107. § b) pontban írt, ügyvédi tevékenységen kívüli magatartásként lehet a jelen ügyben az eljárás alá vont ügyvéd cselekvőségét elbírálni, így a fegyelmi tanács nem vizsgálta a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban a 107. § a) pontjához tartozóan felhívott etikai szabályzati rendelkezéseket, illetve azok megsértésének lehetőségét.

A Bejelentő által kifogásoltak, és a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatból kitűnően a fegyelmi biztos álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd terhére rótt cselekmény azzal valósult meg, hogy a 2022. március 17-i tárgyalás befejezését követően az eljárás alá vont ügyvéd, mint az előzményi ügyben tanácselnök által kezdeményezett, illetve folytatott beszélgetés során az eljárás alá vont ügyvéd azt mondta a Bejelentőnek az előzményi ügyben benyújtott beadványában írtakra utalva, miszerint „jól megszarolta a Kamarát”. A fegyelmi biztos fegyelmi eljárásban felhívásra előterjesztett végindítványában – fenntartva korábbi álláspontját – úgy ítélte meg, hogy önmagában az eljárás alá vont ügyvéd által tett és elismert idézett kijelentés méltatlan egy fegyelmi tanács elnökéhez.

Miután a fegyelmi biztos kizárólag az ominózus kijelentés megtételét róta az eljárás alá vont ügyvéd terhére, mert – álláspontja szerint – csak annak van jelentősége, hogy a kijelentés elhangzott és ezt a Bejelentő is hallotta, így a fegyelmi tanács is csak magát a kijelentés tartalmát vizsgálta. Azt kellett eldönteni, hogy a „megzsarolta” kifejezés használata súlyosan veszélyezteti-e az ügyvédi hivatás tekintélyét.

E körben a fegyelmi tanács elfogadta az eljárás alá vont ügyvéd védekezését, miszerint a Bejelentővel folytatott beszélgetése során a „zsarolás” szót kizárólag a köznap értelemben használta, és nem utalt semmilyen módon bűncselekmény elkövetésére. A zsarolás szót többféle helyzetben és értelemben használja a közbeszéd, van érzelmi, lelki, szerelmi zsarolás is, és sok esetben tekinthető, illetve érezhető zsarolásnak, amikor különféle feltételek felállításával igyekszik valaki nyomást gyakorolni a címzetre, próbál valamit elérni, vagy megakadályozni, amely azonban semmilyen módon nem valósítja meg a Btk. által a bűncselekménnyé minősítéshez megkívánt törvényi tényállási elemeket. A jelen ügyben sem volt megállapítható, hogy az egyébként ügyvédi hivatást gyakorló eljárás alá vont ügyvéd ne lett volna tisztában azzal, hogy a Btk. által meghatározott bűncselekmény megvalósulásához jogtalan hasznoszerzés, mint célzat és vagyoni hátrány okozása, mint eredmény is szükséges. Ezek egyike sem állapítható meg a Bejelentő által írt beadvány szerint sem, tehát fel sem merülhetett, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a büntetőjogi értelemben vett „zsarolással” vádolta volna meg a Bejelentőt, és az eljárás alá vont ügyvédnek nem is kellett azt feltételeznie, hogy a szintén ügyvéd foglalkozású Bejelentő a beszélgetésre okot adó körülményekből, szövegkörnyezetből ezt, vagy az általa hivatkozott más bűncselekményre vonatkozó téves következtetést vonja le.

Miután semmilyen ellentétes adat, körülmény nem merült felt a tekintetben, hogy az eljárás alá vont ügyvéd pusztán hétköznapi értelemben használta a „megzsarolta” kifejezést, így azt kellett eldönteni, hogy önmagában a szó használata sérti-e az ügyvédi hivatás tekintélyét, és ha igen, milyen mértékben.

Nyilvánvalóan a „zsarolás” szó helyett lehetséges eufemisztikusabb szavakat is találni, de ettől a tartalom nem fog változni, mint ahogy az eljárás alá vont ügyvéd is azt akarta kifejezésre juttatni, hogy a Bejelentő által a Kamara elleni jogkövetkezmények kilátásba helyezése befolyásolásként, mintegy nyomásgyakorlásként volt értékelhető, mint ahogy valamennyi olyan ügyvédi felszólítás is ekként értékelhető, amelyben jogi képviselőként az ügyvédi tevékenység gyakorlója a lehetséges jogszerű, jog által biztosított következményeket előre jelzi a címzettnek arra az esetre, ha a felszólítás eredménytelen marad. Önmagában tehát a „jól megszarolta a kamarát” kijelentés az elhangzás körülményeinek ismeretében nem veszélyezteti az ügyvédi hivatás tekintélyét, különösen nem veszélyezteti súlyosan, márpedig a fegyelmi vétség megállapíthatóságához elengedhetetlen a törvény által megkívánt súlyos fokú tekintélyselelem veszélye, mint lehetőség. Nem lehet másként ez egy kamarai tisztségviselő esetén sem, akivel szemben ugyan magasabb az elvárás, a zsinórmérték, de a fegyelmi vétség megállapíthatóságához az ő esetében is szükséges a fegyelmi vétség fogalmát alkotó tényállási elemek mindegyikének megvalósulása.

Utal arra a fegyelmi tanács, hogy egyébként ezen kijelentést a X. Fegyelmi Bizottság elnöke az elfogultsági kifogásról hozott döntésében már elbírálta, amely döntés helyességét a II. fokú fegyelmi tanács sem vitatta.

Nem tudta azt sem figyelmen kívül hagyni a fegyelmi tanács, hogy bár a Bejelentő, akit a 2022. május 5-i bejelentésében írtakból is észlelhetően mélyen érintette az eljárás alá vont ügyvéd kijelentése, már a bejelentésében arra utalt, hogy egyidejűleg feljelentéssel is élt, de erre ténylegesen csak majd egy évvel később, 2023. márciusában került sor, amely időmúlásnak a fegyelmi tanács a Bejelentő részéről az általa igencsak súlyosnak vélt esetben magyarázható indokát nem találta.

Mindezek alapján a fegyelmi tanács az eljárás alá vont ügyvéd terhére sem szándékos, sem gondatlan szabályszegést nem állapított meg, így a fegyelmi eljárást az Üttv. 131. § (3) bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel a FESZ 22.2. pontjában foglaltakra – fegyelmi vétség hiányában megszüntette.

A jelen eljárással felmerült költséget a FESZ 40.6. pontja alapján a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

---***---

Az Üttv. 127. § (1) bekezdése egyszerű megítélésű ügyben lehetőséget ad a fegyelmi határozat tárgyalás tartása nélküli meghozatalára, a FESZ 22.1. pontja értelmében pedig a fegyelmi ügy tárgyalás tartása nélküli elbírálása akkor indokolt, ha a fegyelmi vétség egyértelmű, a rendelkezésre álló adatokból további bizonyítás felvétele nélkül megállapítható a fegyelmi felelősség. Értelemszerűen alkalmazható ez arra az esetre is, ha nem kerül sor fegyelmi felelősség megállapítására. Ezen rendelkezésekre figyelemmel a fegyelmi tanács a határozatát tárgyalás tartása nélkül meg tudta hozni, miután a jelen ügyben a tényállás az iratok alapján megállapítható volt, amelyből a felelősség kérdése, illetve annak hiánya mérlegeléssel eldönthető volt.

A Fegyelmi Tanács határozata 2023. május 3. napján jogerős.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2023. F. 117.)